

Kranjski k vremenoslovju meseca sušca v Beli Krajini.

Piše: J. Šašelj.

Star slovenski pregovor pravi, da ima mesec sušec zavrt rep. Belokranjski pregovor pa trdi, da je prvega prosinca in zadnjega sušca najhujša zima. Oba ta pregovora nam svedočita, da je meseca sušca vreme navadno prav nezanesljivo in da ravno ta mesec kaj rado zopet sneg zapade in se ponovi nova zima, četudi le za kratek čas. Res je sicer, da imamo ravno v Beli Krajini v tem mesecu marsikatere leto prav lepo, nenavadno gorko vreme in da že cvete nekatero sadje v sušcu, kakor se je to zgodilo n. pr. 1. 1912. in 1913., a skušnija pa tudi uči, da nastopi za lepim in toplim sušcem navadno mrzel in neprijeten mali traven, ki posmudi sadno drevje in trto, kakor se je to zgodilo ravno v l. 1912. in 1913. Nasprotno pa vem tudi iz skušnje zadnjih 29 let, da pade ravno meseca sušca v nekaterih letih v Beli Krajini prav debel sneg, celo debelejši, kakor v katerem drugem mesecu v zimi in večkrat tudi debelejši, kakor drugodi po Kranjskem. Naj navedem tu v podkrepitev svoje trditve svoje zapiske iz tukajšnje župne kronike, katero sem začel spisivati z novim letom 1. 1887., po posameznih letih.

L. 1887. Od 13. do 18. sušca je snežilo s prav malimi presledki noč in dan. Na župniškem dvorišču je bil sneg debel 69 cm, drugod pa še debelejši. Tudi drugodi po Kranjskem je v istem času hudo snežilo in je zapadel tolik sneg da je bil železniški promet v Ljubljano in Trst za več dni ustavljen. Tu pri nas je popravljeno ravno iste dni tabernakelj župne cerkve nekdanji semški rezbar F. Ignacij Pintar. Med tem je zapadel tako debel sneg, da je moral 2 dni čakati, da so ljudje čisto razčistili do Gradaca nekoliko razvozili, da se je mogel odpeljati od nas v Gradac, od tam pa se je mislil odpeljati ali pa peš iti v Semic. Toda zaradi predebelega snega ni mogel iz Gradaca naprej in se je moral odpeljati s pošto iz Gradaca v Metliko, iz Metlike pa zopet s pošto v Semic.

L. 1892. Mesec sušec je bil prav grd do 21., ker je skoraj vsaki dan snežilo in je bilo mrzlo. Od 21. nadalje pa so bili lepi, topli spomladanski dnevi.

L. 1893. Sušec je bil v prvi tretjini do 10. lep, okrog 10. pa je začela briti burja, ki je brila skoraj neprenehoma ves sušec in mali traven, da je bilo večkrat prav hladno in celo led na vodi.

L. 1895. To zimo je že meseca prosinca in svečana snežilo skoraj vsaki dan z malimi izjemami. 1. sušca je bil sneg debel že čez 1 m, a toplomer je kazal isti dan zjutraj ob 7. uri — 10 st. C. Od 2. zvečer pa do 6. v jutro je pa zapet neprenehoma snežilo in smo imeli snega 1 m 19 cm. Najstranejši dan pa je bil v ponedeljek 4. sušca. Ves dan je brila silna burja in je tako snežilo, da je bilo ljudi kar strah. Ta dan je bil g. sodni pristav Pogačnik iz Črnomolja na Bednju v naši župniji zaradi zapuščenih razprave. Med tem pa je zapal tolik sneg, da ni mogel domu v Črnomelj in da je moral ostati dva dni k kmečki hiši na Bednju. G. Lakner iz Črnomolja je sicer poslal par konj s snežnim plugom, da bi preprtili cesto do Bednja in bi se mogel vrniti g. pristav iz neprosto voljnega ujetništva domu. Toda konji so prišli samo do Tribuč, odkoder so se marali vrniti v Črnomelj, ker zaradi velikega snega niso mogli naprej. Tretji dan pa se je zbralo več bedenjskih mož, ki so šli do Tribuč eden za drugim in so tako sneg toliko razhodili, da so mogli konji s sanmi do Tribuč, g. pristav je šel neki pa peš za njimi. Isti dan, 4. sušca, umrla je v Tribučih h. št. 43. 80 let stara žena. Toda o njeni smrti me do srede ni moglo obvestiti in sem je mogel iti pokopat še-le v četrtek.

L. 1899. Do 19. sušca je bila zima prav ugodna in topla. 15. sušca zelenel je že bezeg in kalina (ligustrum vulgare). Cvetele so že breskve cibore in beli trn. Tudi tlee so že nanašale za gnezda. V noči od 19. do 20. marca pa je začelo snežiti in je snežilo za tem več dni. Najgrši dan pa je bil 25. sušca. Ta dan je hudo snežilo in je vlekla močno burja ter je bilo prav mrzlo. Imeli smo snega 34 cm. Drugi dan, na cvetno nede-

nika: "... izginil čas je v sladkih sanj, drugega nam ni ostalo, kot solze v spominu nanj!"

V ostalem stoji naš Frontenac kot nekdanj, le da je ves zavrt v zelenje in cvetje. Kakor zavese iz težke, zelene, kitajske svile, zdijo se veje različnih dreves, ki se vesijo na pota, ceeste in hodnike, vmes pa se smeje milijarde duhtečega cvetja, ki ga je iz sna zbudil poljub božanske mlade Vesne. In ko se spusti na zemljo mehka pomladna noč in rahel vetrčić igra s cvetjem kot s snežinkami, v zraku pa plava opojna vonjava oživljene in v cvetje zagrnjene narave, med to vonjavo pa se mešajo sladki glasovi klavirjev.... Kdo bi se čudil, ako tak večer privabi na verando, na vrt, ali na cesto tudi prelestne kansaške "solčne rože". S pravim imenom jih ne upam imenovati, ker se bojim, da bi se pregrešil.... kajti lepe so, rečem Vam, tako čudovito lepe, kot bajne gozdne vile, ki se kopljejo v evetnih čašah belih lilij, pijejo nebeško roso in se vozijo v kočijah v katere so vpreženi pestrokrili metuljčki, — tako so čarobne, kot zaklete princezine iz "Tisoč in ene noči", katere stražijo grozni, sedmeroglavi zmaji! Razume se, da mislim pri tem le Slovenke. Poleg opisanih ter še mnogih drugih mičnosti in čednosti, pa imajo po eno veliko napako in ta je, da z nedosežno spretnostjo razmetujejo s koši in kosarami, in sicer najrajši tam, kjer sem jaz blizu! Koliko mi jih je že priletelo v nos, ne vem povedati, ker košev ne spravljam v arhiv med druge dokumente, in relikvije ker jih je preveč....! (Bogovi naj jim ta greh odpustijo, jaz jim ga ne morem — "solčnim rožam" namreč!) Samoobsesivno me je torej, če se v takih razmerah čutim včasih kot neodrešen grešnik, potreben odrešenika (ice) kot žaba luže. Tako sem se oni večer šetal pod cvetočimi črešnjami in polglasno moledeval psalm: "... v nebesa ga rosite, ali zemlja naj ga da....". Ko zaslišim nekje od daleč, preko kumečih drevesnih vrhov, ono znano narodno:

"Kadar se možila, bom, s teboj, moj junak, Mora strašnih topov groj tresti zemlje tlak...."

To mi je tako v srečo seglo, da cel večer nisem mogel pozabiti in v sanjah sem postal ta junak, da sem se vpisal kot prostovoljec v francosko legijo tužcev. Republikanska vlada me je poslala nato takoj s prvimi transportom v Dardanele. Tam sem sedel na obrežji pod palmo, hrustal okusne dateljne ter jih zalival s črno kavo, pa opazoval temne francoske in angleške morske velikane, ki so kljubovali "grom in peklo" na turške forte, da so cepali drug za drugim, kot zrele hruške v travo. Zapuščene turške forte je zasedlo vojaštvo "zaveznikov" in mene so kot bivšega "pulferjula" postavili na nek. še dobro ohranjen fort, kjer, a našel kot vojni plen predpopen turški top, zaboj smodnika, nekaj karteč. košaro prepenece, kavo, ciktorije, ter vse pečarske rekvizite. Nabasal sem top kar z dvema kartečama naenkrat, nato si pa zavrtil pisker prave orientalske črne kavice, zapalil si smodček, ter se udobno vtaboril na divanu. Kar prihrum po hribu troja bašibuzokov, hotoč osvojiti izgubljeno pozicijo, fort, katerega vrhovni poveljnik in moštvo, bil sem jaz sam v eni osebi. Po angleško zato, da se je še bolj "nobil" slišalo) pa prizgem z gorečo svalčico. Zagrmelo je, da so se tresle gore balkanske in sovražnik se je kotal po hribu dol, da ni bilo videti nič, kot rdeče fese in krive, špičaste copate. Nekaj Krilo, ruta — kot peroti — kam? Konji splašeni z vetrovi.... In na konjih mladi dnovi — kam?"

Ker se delavskih razmer tiče, brenkamo tu na ravno iste strune, kot skoro povsod drugod, po širni republiki. Računa se, da je v tem premarškem okraju okoli 4000 premaršarjev brez dela, drugi pa delajo po 2—3 dni v tednu. Oni, katerim se milostno dovoli delati vsak dan, so le redki, ker morajo biti preklemansko dobro zapisani pri Jehovi. Zapeljivi zlati mamon se nas ogiblje v tako velikih lokih, kot so loki, katere črtajo projektirani največji Hindenburgovi havbie in le, kadar opazujemo zlatorumeno eveteči regrat po livadah, domislimo se zopet onih ljubih ptičev kanarčkov (\$20.00), pa nas tarejo izkušnje in poželjenje zlata. Ob enem pa se domislimo besed pes-

nika: "... izginil čas je v sladkih sanj, drugega nam ni ostalo, kot solze v spominu nanj!"

V ostalem stoji naš Frontenac kot nekdanj, le da je ves zavrt v zelenje in cvetje. Kakor zavese iz težke, zelene, kitajske svile, zdijo se veje različnih dreves, ki se vesijo na pota, ceeste in hodnike, vmes pa se smeje milijarde duhtečega cvetja, ki ga je iz sna zbudil poljub božanske mlade Vesne. In ko se spusti na zemljo mehka pomladna noč in rahel vetrčić igra s cvetjem kot s snežinkami, v zraku pa plava opojna vonjava oživljene in v cvetje zagrnjene narave, med to vonjavo pa se mešajo sladki glasovi klavirjev.... Kdo bi se čudil, ako tak večer privabi na verando, na vrt, ali na cesto tudi prelestne kansaške "solčne rože". S pravim imenom jih ne upam imenovati, ker se bojim, da bi se pregrešil.... kajti lepe so, rečem Vam, tako čudovito lepe, kot bajne gozdne vile, ki se kopljejo v evetnih čašah belih lilij, pijejo nebeško roso in se vozijo v kočijah v katere so vpreženi pestrokrili metuljčki, — tako so čarobne, kot zaklete princezine iz "Tisoč in ene noči", katere stražijo grozni, sedmeroglavi zmaji! Razume se, da mislim pri tem le Slovenke. Poleg opisanih ter še mnogih drugih mičnosti in čednosti, pa imajo po eno veliko napako in ta je, da z nedosežno spretnostjo razmetujejo s koši in kosarami, in sicer najrajši tam, kjer sem jaz blizu! Koliko mi jih je že priletelo v nos, ne vem povedati, ker košev ne spravljam v arhiv med druge dokumente, in relikvije ker jih je preveč....! (Bogovi naj jim ta greh odpustijo, jaz jim ga ne morem — "solčnim rožam" namreč!) Samoobsesivno me je torej, če se v takih razmerah čutim včasih kot neodrešen grešnik, potreben odrešenika (ice) kot žaba luže. Tako sem se oni večer šetal pod cvetočimi črešnjami in polglasno moledeval psalm: "... v nebesa ga rosite, ali zemlja naj ga da....". Ko zaslišim nekje od daleč, preko kumečih drevesnih vrhov, ono znano narodno:

"Kadar se možila, bom, s teboj, moj junak, Mora strašnih topov groj tresti zemlje tlak...."

To mi je tako v srečo seglo, da cel večer nisem mogel pozabiti in v sanjah sem postal ta junak, da sem se vpisal kot prostovoljec v francosko legijo tužcev. Republikanska vlada me je poslala nato takoj s prvimi transportom v Dardanele. Tam sem sedel na obrežji pod palmo, hrustal okusne dateljne ter jih zalival s črno kavo, pa opazoval temne francoske in angleške morske velikane, ki so kljubovali "grom in peklo" na turške forte, da so cepali drug za drugim, kot zrele hruške v travo. Zapuščene turške forte je zasedlo vojaštvo "zaveznikov" in mene so kot bivšega "pulferjula" postavili na nek. še dobro ohranjen fort, kjer, a našel kot vojni plen predpopen turški top, zaboj smodnika, nekaj karteč. košaro prepenece, kavo, ciktorije, ter vse pečarske rekvizite. Nabasal sem top kar z dvema kartečama naenkrat, nato si pa zavrtil pisker prave orientalske črne kavice, zapalil si smodček, ter se udobno vtaboril na divanu. Kar prihrum po hribu troja bašibuzokov, hotoč osvojiti izgubljeno pozicijo, fort, katerega vrhovni poveljnik in moštvo, bil sem jaz sam v eni osebi. Po angleško zato, da se je še bolj "nobil" slišalo) pa prizgem z gorečo svalčico. Zagrmelo je, da so se tresle gore balkanske in sovražnik se je kotal po hribu dol, da ni bilo videti nič, kot rdeče fese in krive, špičaste copate. Nekaj Krilo, ruta — kot peroti — kam? Konji splašeni z vetrovi.... In na konjih mladi dnovi — kam?"

kakor da igramo baseball. (Biti je morala izborna "copernica", posebno, ker je bila še mlada...) Bil sem že ves izmučen, smodnik bil je ves moker od samega "švica", tako da se ni hotel več vžgati, hrabre Amaconke pa so prihajale vedno bliže — že so se svetilkali zakrivljeni handžarji in jatagan, že so me zadrževali bliski iz njih velikih plavih očij.... Videl sem, da sem izgubljen, zato sem potegnil belo rutico iz žepa, ter mahal z njo po zraku, v znamenje da se podam na milost in nemilost. Prišlo so, ter me povezale s svilnatimi trakovi, kot pajek muho, da ne nisem mogel niti ganiti, nakar so se začele pripraviti, kateri naj pride vojni jetnik. Ker se niso mogle zediniti, pozvala je poveljnica mene, naj se izjavim, katere vojni jetnik želim biti. Vzdignile so zagrnjala s katerimi so imele zastrite obraze in — pri bradi prorokovi — kaj sem videl! Mesto turških Fatim, obkrožale so me divne kansaške "solčne rože" in celo marsikak znan obraz opazil sem med njimi! To me je pa tako "ekscitajalo", da sem se zbudil in opazil, kako sem ves zavrt v rjuho, da se skoraj nisem mogel ganiti. Lepe so takele majniške sanje, sem godrnjal, žal le, da niso resnične. Saj bi ne bilo nič napakega, če bi človek zašel v tako vojno ujetništvo....! Spil sem pa tisto jutro pri zajtrku pet čaš kave, tako me je jezalo! Kaj pravite, kaj je to pomenilo?

A. J. Terbovec.

O siromašnih dečkih, ki so postali slavni možje.

Kdo ne pozna pripovedke o svinjskem pastirju, ki je postal papež, kdo se ne spominja življenja bratov Svetimov? V knjigo o malih siromakih, ki so postali slavni možje, bo treba sedaj napisati novo poglavje: o ruskem državniku Witteju. Mož, katerega ime je poznal celi svet, n ki je bil dosegel najvišje stopinje časti in slave, postal prvi svetovalec ruskega carja, grof, občudovan državnik se je narodil nekje na Kavkazu kot sin malega ubogega državnega uradnika, katerega jezik je navzile njegovemu ostenativnemu pravoslavju še vedno izdajal nemško pokolenje rodin. Ubog kakor cerkvena miš je dovršil mali Sergej srednjo šolo, dijak-siromak je bil na odeski univerzi. Vsa njegova pridnost in skromnost je bila zamanj; spoznal je, da se ne more preživeti in opustil je svoj študij naravoslovja kateremu se je bil z vrnem posvetil. Vstopil je v železničarsko službo in se znašel na mali zapuščen postaji ruske "Jugozapadne železnice". Enoličnost službe, nedostatek duševnega razvedrila ubija na takih samotnih postajah najsvežeje in najinteligentnejše ljudi. Toda Witteja ni ubilo. Kako poldrugo leto je služil Witte na tej samotni postaji, ko je dobil generalni ravnatelj "Jugozapadne železnice" od njega obišeren laborat, kako bi se dali dohodki železnice zvišati. Generalni ravnatelj je bil na stvari interesiran; participiral je na čistem dohodku železnice. In akoravno je videl pod laboratorom podpis enega svojih malih neznanih uradnikov je vendar sklenil, da laborat prečita... Par dni na to je držal železniški asistent Witte v tresočih rokah brzojavko, ki ga je klicala k generalnemu ravnateljstvu v Kijev. Kolegi so ugibali, da je gotovo kaj zagrešil in da bo odpuščen iz službe. Obžalovali so svojega skromnega tovariša, ko je sedel na vlak in govorili: "Ne vrne se več". In prav so imeli. Witte se ni več vrnil na malo, zapuščenno postajo, ostal je v Kijevu, čez leto dni je bil namestnik glavnega ravnatelja, po daljših dveh letih njegov naslednik. Mladi Witte je svoj posel razumel. Z 39. leti je sedel v ministrstvu, kot načelnik železniškega oddelka in predsednik tarifne komisije, z 42. leti je bil minister za prometne zadeve, postal je ministrski predsednik prvega ustavnega ruskega ministrskega sveta, grof, avtor ruskega konstitučnega manifesta, državnik, h kateremu se je car v časih skrbni in nevarnosti vedno zopet zatekal... Kadar sedejo diplomati k mizam, da se pričnejo pogajati za mir bo morada Rusija še le občutila, kako velika izguba je zadelala s smrtjo nekdanjega dijaka-prosjaka.

Ogrska legenda o vzroku vojne.

"Pesti Naplo" prinaša kot posebno zanimivo črtico legendo, ki se širi po severnem Ogrskem med kmeti. Sotrudnik navedenega lista jo je slišal sam v neki vasi. Razgovor med dvema kmetoma, sedaj vojakoma, je bil ta-le:

Veš ti, zakaj je nastala vojna? Pravi jo, da radi Srbov, odvrne drugi.

Ali kako radi Srbov, naš kralj bi se z njimi sploh ne spustil v razgovor. Srbi so se samo vmešali v vojno, da bodo skupaj z Rusi. Ali vsega je kriv ruski car. Čul sem jaz to tam gori!

Pa kaj si slišal? vpraša drugi z velikim zanimanjem.

To se je zgodilo tako, začne pripovedovati ogrski "baka": Ruski car je prišel nekoč obiskat našega kralja na Dunaj. Naš kralj je pokazal Rusu svoj krasen dvor, ali ruski car je rekel: Pa kaj mi kažeš to? Pri meni, v moji državi stanuje v taki-le hiši okrajni predstojnik. Ako hočeš videti, kaj je carski dvor, pridi pogledat mojo palačo v Petrogradu. Tam so sobe iz samega zlata. Naš kralj je bil jako radoveden, kakšna je ta palača, in nekega dne je odpotoval, da si jo ogleda. In gledal je naš kralj carjevo palačo in rekel: Zakaj si me klicel sem, da mi kaj takega pokažeš? Da, vse je lepo, ali ti bi gledal, ako bi videl mojo palačo v Budimu! Tvoj dvorec se skriva pred njo! Ruski car se je razsrdil, dal vpreči konje in se je peljal v Budim. Došel je v Budavaj, začudil se in gledal. Končno je rekel: Lepo je vse to, krasen dvorec, kakor da je padel iz nebes. Daj mi ga in jaz ti dam v zameno šest dvorcev v svojem carstvu. — Kaj, jaz naj ti dam ta dvor? se je začudil naš kralj. — Da, ti, je odvrnil Rus. Ako hočeš, daj, ako ne, pridejo moji kozaki pit vodo iz Dunava. — Ne bojim se, je odvrnil naš kralj, kajti dokler je Ogrrov, bo tudi Budavaj in nikdo me ne prisili, da bi zamenjal ta dvorec s tvojimi šestimi. — Ruski car se je razsrdil in odšel, nabral vojsko in jo poslal na Ogrsko, da vzame Budavaj. Ali ni mogel dospeti niti do Košice, ker mu je naš kralj poslal nasproti svoje vojake.

Ko je vojak to pripovedoval, se je zbralo okoli njega polno vaščanov. Vsi so pritrjevali: tako je! Le eden se je hotel nekaj zasmejati in ugovarjati; slabo bi se mu bilo godilo, da se ni hitro odstranil.

Originalna ponudba.

Praška "Slavia" je dobila pred kratkim tako ponudbo z bojišča: "V Jarku, dne 24. februarja 1915. Ker smo dovršili zgradbo nove hiše (2 metra pod zemljo, 1000 m pred rusko fronto), smo se odločili mi podpisani lastniki, da jo zavarujemo in da Vašemu cenjenemu zavodu stavimo to-le ponudbo: Zavarovanje naj velja proti ognju, šrapnelom, granatom in proti porušitju. Prosimo, da nam pošljete svojega zastopnika, ki naj preeni gradbo in odredi višino zavarovalnine, katero bomo pošiljali vsakih 10 dni. Naša hiša se nahaja na glavni fronti med Varšavo in Karpatai. Prosimo skorajnjega odgovora: — Josip Repka, Jan Taborski, Alojzij Dvorski, lastniki.

— Oh, kako imajo lepe glasove!
— Saj so sami junaški tenorji!

Za smeh in kratek čas.

IZOBRAŽENA HČERKA.

— Pomisli, Ana, sedaj bodo ves petrolej rabili v vojne svrhe.
— Moj Bog, ali se morajo pri luči bojevati?

V GOSTILNI.

Sin očetu: — Oče, kaj pa pomenijo te lesene palčke na mizi?
Oče: — Ali ne veš, da prigrizuje gospoda pri jedi zobotrebce?

V kleti.

Dober svet.

V kopalnici sem zamenjala svoja dvoječka, sedaj pa ne vem, kateri je Peter in kateri Pavel.
— Počakajte, da bosta malo došla in se naučila govoriti, vam bosta že potem povedala, kdo sta.

Zvestoba.

— Kaj ne, da je vaši nevesti ime Ana. — Saj imate njeno ime še celo na roki tetovirano.
— Da, Ana je ji ime.
— Kaj pa če bi vas zapustila?
— Imena ne boste mogli odstraniti.
— Potem bi si pa moral izbrati zopet drugo Ano. Sedaj imam že četrto.

Lasulja.

Deček: — Naša teta se pa nikoli ne sede pred ogledalom. Kar v roki uride lase in jih postavi na glavo.

Pravi jo, da vino pregnanja skrbi, pri meni je pa ravno nasprotno. Takrat, ko se ga grem v klet napit sem v silnih skrbih, da bi me kdo ne dobil.

Jubilej.

Izdelovalec klobas, ki praznuje petindvajsetletnico svoje obrti: — Otroci, danes si pa lahko kaj boljšega privoščimo. — Danes sem neizrečeno vesel in ponosen. — Pomislite, že petindvajset let delam klobase iz pokvarjenega mesa, pa me niso še nikoli zaprli.

Usoda agenta.

— Moj mož pravi, da je povsod tako priljubljen, da ga kar na rokah nosijo, če pride v trgovino ponujat blago.
— Seveda ga nosijo na rokah: — hlapeci na cesto.

PRI RANJENIH VOJAKIH.

— Oh, kako imajo lepe glasove!
— Saj so sami junaški tenorji!

Jugoslovanska Kato. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1. Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bodo oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZVANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 86. v Midvale, Utah.

Na zadnji seji dne 12. aprila smo razmotrivali o zadevi povišanja asessmenta za 25c. in kdo naj plačuje bolniško podporo.

Kar se tiče tega, smo vsi navzoči člani enoglasno odobrili, da naj Jednota še naprej plačuje kot je začela s 1. januarjem 1914. Seveda, med društvi so velike razlike; nekateri društva bi bolje shajala, če bi sama plačevala bolniško podporo, češar pa društva z malim članstvom nikakor ne bi mogla v slučaju bolezn. Velika družtva so lahko ponosna na to, da stavijo protest, mala društva pa ne smejo misliti na to, ako hočejo člani dobiti podporo v času nesreče ali bolezni.

Ravno naše društvo, ako hočemo biti varni, ne more podpirati protestov nekaterih društev. Ko bi nam bili slučajni nesreče znanj, bi se lahko obrnili na boljšo stran; ali mogoče je, da pride nesreča, da je par članov bolnih za par mesecev ali še dalje, kaj naj bi se z bolniki naredilo? Ako pride do takega slučaja, bi morali razpisati članom velike naklade, katere bi težje zmagovali kot sedaj 25c. Člani jako težko plačujejo današnje velike mesečne prispevke, kajti razmere so kakor povsod slabe. To vedo dobro vsi tajniki krajevnih društev, kako je težko dobiti od nekaterih članov mesečne prispevke. Tega glavni urad ne občuti. Vse dobite poslanu o društev, kot da bi bili najboljši časi. Zato apeliramo na glavni urad, da odzame teh 25c nazaj, kakor hitro bude poravnani primanjkljaj.

Kar se pa tiče Slovenske Lige, cenjenim uradnikom J. S. K. J. kar naravnost odgovorjamo: lahko je ustanovljati marsikaj, ali je treba pomisleka, če bodo šlo ali ne. Pogledajte v preteklost! Kaj se je v obetalo Amerikanskim Slovencev in pobiralo svote, še danes nimamo nič in tudi nikdar ne bomo ničesar dosegli s takimi rečmi. Slovenska Liga je ustanovljena, in ustanovitelji naj jo podpirajo in tiste osebe, katere so vneto zanjo. Ako vam ugaja, ste lahko člani, nikakor pa ne dovolimo, da bi Jednota imela kaj z Ligo. Držite se dela za katerega ste plačani in delajte v prid J. S. K. J. Slovenska Liga ima svoje uradnike, mi se držimo pa svojega dela! O njej se je že dosti pisalo po slovenskih časnikih, tako da mora vsak že videti, kakšen blagoslov bode prinesla, zato ni treba še J. S. K. J. uradnikom teh stvari posebej naznanjati.

Kjer so osebe za Ligo, jo že imajo, kjer jih pa ni bilo do sedaj, jih tudi potem ne bode. Mi nisimo proti Ligi, povedano odkrito. Mi se držimo gesla: Vsakemu svoje.

Peter Blatnik, tajnik.

OPOMBA GL. TAJNIKA:

Mi smo opetovano povdarjali, da je zadeva Slovenske Lige popolnoma prostovoljna od vsakega rokaja, tako tudi za član J. S. K. J. Da smo opozorili člane nato, smo storili samo svojo narodno dolžnost. Vsaka stvar ima dve strani in včasih še več; vsi, ki se ne strinjajo s tem naj pomislijo, da je veliko rokajev, ki se strinjajo. Člani J. S. K. J. naj delajo v tem popolnoma po svoji lastni vesti.

Proti denucijantom:

Kr. ogrsko-hrvatsko domobransko zapovedništvo v Zagrebu je izdalo razglas, ki naglašja, da se z vsakim dnevom množijo anonimne o-vadbe ne samo proti civilnim o-sobam, ampak tudi proti moštvo domobranstva in črne vojske, in celo proti častnikom. Se več: te anonimne kazditve vsebujejo često tudi grožnje. Dasi v teh težkih ča-sih zaposleno z mnogo važnejši-mi stvarmi, in v nasprotju z vi-šjo zapovedjo, naj anonimnih o-vadb ne jemlje v obzir, je gori o-

menjeno poveljstvo vendar večji del teh ovadb temeljito preiskalo, a došlo je do žalostnega zaključka, da so neosnovane, storjene iz maščevanja, da jim manjka vsaka moška in plemenita misel. — Vsa ta teža je sklenilo rešeno zapovedništvo, da v bodoče ne bo na anonimne prijave ničesar ukrepalo ter jih bo uničevalo brez okvira na vsebino, dočim bo podpisane in utemeljene pritožbe sprejemalo, preiskalo in nepri-stransko reševalo.

Hči.

Stanko Majcen.

Sedeli smo na klopi ob steni, tiščali premočne čevlje v žerjavico in si meli premlje roke v plamenu. Ivje na suknji se je je-lato taliti in se je v težkih, temnih kapljah odcejalo od robov. Pod petami so naraščale ogromne črne luže.

“Odložite suknje, sezujte čevlje, tako se vam nič ne posušijo!”

“Ne moremo, moramo dalje!”

“Kdaj že greste?”

“Mogoče danes, mogoče jutri, mogoče čez pol ure... nič ne vemo.”

Starec je vzdihnil. Ozrl se je na svete podobne, po vrsti in po redu visječe tik pod stropom, in se prekrizal.

“Vojska je vojska. Nič ne vemo, ne dneva, ne ure. Pride ukaz, in moramo iti. Ali si bil dvajset ali trideset let ali celo z mladega v enem in istem kraju — če pride ukaz, moraš iti. Gorko je za silo, stene drže in ne puščajo vetra, tudi slame je še ostalo nekaj snopov, za streho skritih — nočiti bi se dalo tako ali tako: moraš vsta-ti in iti.”

Nekaka babilonska zmešnjava se mi zdi vsa vojska. Ljudje nič več ne vedo, kako gre rod in pokolenje, ne spoznajo se več ne po obrazu, ne po besedi. Strmijo drug v drugega kakor v tuje in se pehajo. Pehajo se za kruh, za voz, za cesto, za most... Oče v nebesih, odkod se jih je natrla to-lika množica. Natrpa se jih kdove-koč na velike ceste toliko, da se je resnično treba riti za kolovoz. In sprevid je nedogleden. Iz za-objorja se dviguje, pada za objor-ja. Grozno, grozno, ljudstva se selijo in narodi nimajo več miru.

Svojo hčer sem izgubil ob tej priliki. Stali smo pred lvovskim mostom voz pri vozu, naloženi in napreženi, ko so nas zajele tuje čete. Jaz sem iz sreče kolone pognal konje, da so šviglnili plameni izpod podkve in mi je do malega vse popadlo z voza. Ko sem se ozrl, je ni bilo več. Ostala je s svojim vozom zaden, pred mostom, v gneči, in ni mogla za me-noj. Konji, nasajeni na ojasa, ko-lesa zavozena v kolese, jok in vpi-tje ljudi in otrok — vse je ostalo v prahu za menoj. Šele ko sem se ustavil, sem zapazil, da imam nje-nega otroka na svojem vozu. Vzel sem ji ga bil z naročja in ga po-sadil poleg sebe, da bi hitreje pri-šla poleg napreje. Zdal mi je žal, da ji ga nisem pustil. Pomislite, o-trok je star tri leta, tudi ona je stara šele dvajset let in še nista bila narazena. Da, žal mi je, da ji ga nisem pustil... Ona je pla-vih las, tudi on je plavih las, ona ima temne oči, tudi on ima temne oči... Škoda, škoda...

Da, kakor vesoljni potop je ta vojska. Kar se reši iz nje, se reši po naključju, nevedoma. V tisti zmedbi bi bil prav tako lahko stit-snil pod pazduho vrečo ovsu. Vre-čica ovsu bi bil postavil na prag. Vre-če bil njen otrok, njen triletni, zagrabljeni otrok.

Kadar bo konec, bomo šli in se bomo klicali po vsem svetu. Svo-je otroke bomo iskali po mestih in vseh čisto tujih deželah, tuj jezik govorečih, neznanih nam ko pe-ke ali nebesa. Romali bomo po cestah, do dna izvoženih, od jar-kih, polnih kužne mrhovine, in bomo klicali. Na pogoriščih se bomo ustavljali in klicali. Tuje hiše, tuja vrata bomo odpirali, iskali po vseh izbah, na slami in pod hlevom in bomo klicali: Kje si, oglaš se, preljuba naša hči... Starec se je razvnel do ognja. Oči so mu plamelele kakor ba-ke, brezzoba usta so zastala v gi-bu govora kakor okamenela. Zna-jaj je zavil veter z visokim gla-som in strelal duri. Ogromno po-leno, že davno stlelo, se je zrušilo na ognjišču in puhnilo nov val gorkote in izbo.

Starec je naložil tresk, sedel bli-že ko ognju in se zamislil v žolte plamene svežega lesa.

V kotu pod svetimi podobami je sedelo dekle v ovčjem, na pri-šlih prevezanem kožuhu, kratkega rdečega krila in visokih svetlih škornjev, ter slone strážilo spa-nejše triletnemu. V zaboju, zibki podobnem, je spal otrok na sno-pu slame, v belo koco odet do vratu. Dekle mu je desnico ovilo koloč v rogo, z levico mu je gladilo koco čez nos.

“Ali spi?”

“Spaj se, a zdaj se je zbudil. Vedno se zbudi, kadar veter stre-se duri. Strašne noči so zdaj za-naj...”

“Ta hiša ni vaša!”

“Ni.”

“Nočujete v njej kakor mi, mi-mogrede?”

Prikimala je.

“Čakate na sestro?”

“Ne pride. Bog je z njo, zato ne pride. Veste, to je tako: Mo-gočje je trideset milj do tja, mo-gočje troje. Pa če bi jih bilo šest-deset — če bi mogla, bi prišla. Ta-ko pa jih ni ne šestdeset, ne tri-deset, ampak koj ena sama in ne pride. Ljudje se ne poznajo več, zmešali so se rodovi, jaz mislim, da je umrla.”

“Ali je toliko nesreč na e-sti?”

“Vi ne razumete. Enemu je u-sojeno tako, drugemu drugače. Voz se tišči voza, ročica seže v ro-čico, saj se ni mogoče nikamor premakniti. Odzadaj priganjajo, vedno novi vozovi rijejo v gnečo, ki trda in tretajočaja stoji kakor pribita. Ne morete nikamor, ne na levo, ne na desno. Živina pa-da, ojasa pokajo, jok ljudi se me-ša v hreščanje tročih se koles. Še s ceste ne morete, da bi jo peš u-brali, kamor bi hoteli, ker je vse zastavljeno. In redki mostovi dr-že čez široke reke. Ni in ni mogo-če. Jaz mislim, da je umrla. In sem še rekla: Pusti ji ga, naj ga ima pri sebi na vozu. Rajši bo vo-zila in ne bo toliko zmešnjave. Nič — vzela ga ji je, ker se je zdel močnejši, starec, kakršen je, njo pa je pustil odzadaj. Ženska ne more pogaziti ljudi, da bi prišla za otrokom.”

“Teško je, tudi bi bilo težko, najti pot...”

Dekle je treslo z glavo in si dvig-nilo troka v naročje. Koca ga je pregrela tako, da so mu roke živo rdele in so izpod dolgih, na kon-kih privihanih vek strmele oči ka-kor dvojne žarkih, svetlih zvezd.

“Ali se bo igral? Na —” Dala mu je igračo v roko in se preko njegove glave ozrla na nas.

“Ne, to ni tako, to ni tako. Pot se še najde, saj ni daleč, ena mi-lja. Pa če je umrla, ne more. Na vozu je umrla, na tistem svojem vozu sredi stiske, ko je spoznala, da ne gre naprej. Dvajset ur so še čakali pred mostom, pravi-jo. Vam se zdi, da to ni potreba. U-mrati se da, kadar človeku hišo zažgo nad glavo, kadar mu živo pokoljejo, kadar ugleda zem-ljo, ki mu je rodila, izprevrže-no v utrdbi. Teda pogledjte te la-se.”

Vzela je otroku igračo iz roke in nam jo pokazala. Bil je koder rdečepavih las, blesteh kakor svi-la, dehteč kakor svež gorek vo-sek.

“To so njeni lasje, dala mu jih je za spomin že dolgo prej. In zdaj pogledjte njegove: njegovi so ravno taki. Dolgo časa so bili tem-nejšji, zamolkejšji, brez bleška. Zdaj smo tri mesece narazen in pred štirinajstimi dnevi so se mu naenkrat začeli spreminjati. Za-čeli so blesteti, dobivati tisti rde-časti ogenj, ki ga imajo njeni la-sje in ki ga vidite, če jih pogleda-te stran od svetlobe.”

Postavila si ga je na kolena, mu spretno splela koder v lase in mu dvignila glavo v luč.

“Ali ne —? Kje imaš igračo?”

Otrok se je nasmehnil in si se- gel v kipeče, z vratu na rame pre-livajoče se valovje krodov, živo in svetlo tako, kot da se je vne-lo v solnec.

“Ali ne —?”

Posadila si ga je zopet v naro-čje in vprašala, ne da bi dvignila oči:

“In vi še vedno ne vrjamate, da je umrla?”

Treske so bile dogorele, pod pe-pelom je tlela bleda žerjavica. Starec se je bil stisnil čisto v kot za ogenj in zaspal. Prsti rok, v naročju sklenjenih, so mu nepre-stano igrali. Včasih je dvignil gla-vo in zaklical kakor iz daljnih globokih sanj, tenko kakor otrok: “Kje si, oglaš se, preljuba naša hči!” a je takoj zopet zaspal.

di ženska z mirno roko pritisniti na petelina. Zato tedaj so v Stok-holmu že pred vojno mislili osovati žensko strelsko društvo, ki naj bi potem svojo organizacijo razširilo po celi deželi. A prišla je evropska vojna in stvar je dozdaj počivala. Sedaj se je pa švedska vlada iz ozirov na skrajno bram-bov domovine sama zavzela za to, da se vse švedsko žensstvo nauči streljati. V to stvar je vlada stok-holskemu ženskemu strelskemu društvu dala na razpolago potreb-ne prostore v neki artilerijski vo-jašnici in razen tega puške in streljivo ter streljšice. 1500 žena in deklet iz vseh stanov se že uči streljati in stvar se širi že tudi na deželo.

Zabave belgijskih vojakov za fronto.

Poročevalec amsterdamskega li-sta “Tijd” pri belgijski armadi pripoveduje, kako so na nekate-rih krajih za fronto urejeni za-bavni večeri za vojake, na kate-rih se vrše predavanja in glasbe-na izvajanja. Za isersko fronto stoji tesno ob ognjeni črti voja-ško gledališče, ki je napravljeno iz slame in zelo podobno mario-netnemu gledališču v Antverpnu. Gledališče je zelo primitivno in je v njem prostora le za 15 oseb. Ob nedeljah prihajajo vojaki iz bližnjih strelskih jarkov k pred-stavam; poje se kaka pesem in vr-ši predavanje — resnega ali vese-lega značaja. Gledališče je na gla-svu cele milje naokrog.

Uš — rešiteljica življenja.

Kakor znano, je uš prav šiba božja za armade, zlasti ako se ji opravičeno očita, da je glavna razširjevalka pegastelega legarja. Kakor vsako loč, pa utegne več-nsih tudi uš postati človeku do-brotnica. To se je pokazalo v nek-em boju na Ruskem. Neki gre-nadirski polk je prodiral na so-vražnem ozemlju. Grenadirja, do-ma iz berlinske okolice, je nena-doma pod kolonom začela griziti uš; skloni se, da vsaj za hip prežene neprijetno srbečico ter se popra-ka. Tisti hip pa zabrni čezenj krogla in moč, ki je korakal za njim, se zgrudi mrtev. Tako je postala uš rešiteljica življenja.

Vojna in budimpeštanski oduh z moko.

Budimpeštansko mestno zastop-stvo je izdalo določne odredbe glede aprotivacije mesta in vsled teh odredb hoče izdati posameznim trgovcem, pekom itd. bloke. Prvi dan razdeljevanja blok je prišlo na magistratu do silnega vznemirjenja, zlasti ko se je od-rekli pekom blok za moko št. 0. Gre za to, da mesto zabrani pekom pe-či belo pecivo. Mesto hoče uvesti za vse gostilničarje jedilne liste. Ljudje pravijo, da so gostilničar-ji krivi, ker je nastala draginja in pomanjkanje živeža. Zlasti me-sa, ker so jedilni listi pri gostilni-čarjih jako raznoliki. Mestna u-prava hoče urediti jedilne liste, tako da gostilničar ne bo mogel kupovati raznovrstnega mesa. Je-dilni list bo obsegal tri do štiri povsem enostavne jedi za me-ščane. — Neki članek v “Az Estu” odkriva, kako si znajo dobaviti meso na škodo prebivalstva razni manjši oduhovi. V članku se čita: V našem mestu so prodajalne moke, v katerih človek s težavo dobi 5 kilogramov moke, v nevar-nosti je pri tem včasih njegovo življenje. Ako ima protekcijo pri vratarju trgovine, potem se more kako z njegovo pomočjo prirititi v prve vrste, da dobi moko. Ro-majo pa nekateri od prodajalne in kupujejo moko za hišno gospo-dinjjo; tako po 5 kilogramov se nabere sčasoma obilo moke, kate-rija se shrani pri hišniku ali kaka drugi osebi, o kateri se ne more slutiti, da bi imela obilo moke v zalogi. Tako leži večji del moke, ki manjka ubožnejšim slojem, po skritih kotih premožnih ljudi. — Dolži se krivde pomanjkanja mo-ke tudi kavarnarje in gostilničar-je. Vsaki kavarnar in gostilničar dobiva na dan 85 kg bele moke. Nikdo ne vpraša, kaj dela s to moko, ali je res porabi dnevno to-liko. In tako se pripeti, da se pri-vatniki potegujejo za dovoljenje otvoritve kavarne ali gostilne, pa dobi na dan 85 kg moke, pa nima niti štedilnika, da bi mogel kuhati čaj ali kavo. Točilnice žganja in drugih alkoholnih pijač tudi do-bivajo po 85 kg moke in razdelju-jejo jih med svoje goste, ki popi-jejo največ žganja. Tako se po jed-ni strani borijo ljudje za to, da bi imelo dosti živeža, po drugi pa mo-ko prav razmetavajo, imajo preveč moke in kruh jedo iz najbelejšje moke.

Raznoterosti.

—

Švedinje se uče streljati.

Že pred vojno se je na Šved-skem širila misel, da bi se ženske uče streljati. Švedska je po de-želi redko naseljena in marsikaka poštna odpraviteljica in učiteljica kje na samoti je že doslej bila prisiljena naučiti se ravnati s strelnim orožjem, da bi se v slu-čaju potrebe vedela braniti. Tudi soproje posestnikov fajnjenikov zemljišč, logarjev in pastorejv znajo skoraj vse rabiti revolver. Saj samotni domovi niso le izpo-stavljene roparskim napadom, marveč se mnogokrat klatijo krog njih tudi volkovi, in kadar treba s sanmi na dolgo pot čez pogorja, je pač nujno potrebno, da zna tu-

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja —.60
Marija Kraljica —.60
Marija Kraljica, elegantno vezano \$1.20
Rajski glasovi —.60
Rajski glasovi elegantno vezano \$1.20
Rajski glasovi, elegantno vezano \$1.40
Pot k Bogu, elegantno vezano \$1.20
Skrbi za dušo, elegantno vezano \$1.20
Sveta ura, elegantno vezana \$1.20
Vrtee nebeski —.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, rutan Ahnov nemško-angelski to-l-mač, vezan —.50
Angelsko-slovenski in slo-vensko-angelski slovar —.40
Berilo prvo, vezano —.30
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkevna zgodovina —.70
Dobra kuharica, vezano \$3.00
Domači zdravnik, vezan —.75
Domači živnozdravnik —.50
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Hitri računar, vezano —.40
Navodilo za spisovanje raz-nih pisem —.70
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po \$1.20
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano \$1.00
Občna zgodovina —.40
Pesmarica, nagrobnice \$1.00
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelar-stvu, vezan \$1.00
Postržba bolnikom —.20
Pouk zoročencem, vezan —.70
Prva nemška vadnica —.35
Sadjereja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar \$1.20
Schimpffov slovensko-nem-ški slovar \$1.20
Slovenski pravnik \$1.00
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez. \$2.50
Slovenska kuharica, vez. \$3.00
Slovenska Slovnica, vez. \$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po —.60
Slovensko-angelska slovni-ca, vez. \$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Spretna kuharica, brošir. —.80
Trtna in v trtojeja —.40
Umna živinoreja —.50
Umni kmetovalec —.50
Zgodbe sv. pisma, vez. —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Avstrijska ekspedicija —.20
Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneška vedeževalka —.30
Bitka pri Visu —.20
Bodi svoje sreče kovač —.30
Boj za pravico —.40
Boji z narodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkve na skali —.15
Cesar Jožef II. —.20
Ciganova osveta —.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Človek in pol (Cankar) \$1.00
Cvetke —.20
Don Kičot —.20
Dobrota in hvaležnost —.20
Evstahija dobra hči —.35
Fabiola —.35
George Stephenson, oče že-leznice —.20
Grizelda —.10
Grof Radecky —.20
Hedvika, banditova nevesta —.20
Hirlanda —.20
Hildegarda —.20
Hlapeč Jernej —.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —.20
Ilustrovani vodnik po Go-renjakem —.20
Izlet v Carigrad —.20
Ivan Resnicoljub —.20
Izanimi, mala Japonska —.20
Izidori, pobožni kmet —.20
Jama nad Dobrušo —.20
Jaromil —.25
Jeruzalemski romar —.40
Kristusovo življenje in smrt vezano \$3.00
Krištof Kolumb —.20

TALJIA:

Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol —.25
Cigani —.40
Dobro došli —.20
Doktor Hribar —.20
Dve tačji —.20
Pri puščavniku —.20
Putifarka —.20
Raztresenca —.30
Starinarija —.20
V medenih dneh —.30
Županova Micka —.30

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po —.03
dneat po —.38

Opomba: Naročilom je prilož iti denarno vrednost, bodisi v go-tovini, poštini nakaznici, ali poštinih znakah. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Krizana umiljenost	—40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Lažnjivi Kljuke	—20
Leban, 100 beril	—20
Lepa Vida (Cankar)	—80
Maksimilijan I.	—20
Marija, hči polkova	—20
Mati, socijalni roman.	\$1.00
Malomestne tradicije	—25
Mir Božji	—70
Miklova Zala	—35
Mirko Poštenjakovič	—20
Na divjem zapadu, vez.	—60
Na indijskih otokih	—30
Najdenček	—20
Na jutrotem	—35
Na krivih potih	—30
Na različnih potih	—20
Narodne pripovedi, 1., 2. in 3. zvezek po	—20
Naseljenci	—20
Na valovih južnega morja	—15
Nesrečnica	—25
Nezgodan a Palavano	—20
Nikolaj Zrinski	—20
O jetiki	—15
Odkritje Amerike, vez.	—80
Pasjeglavci	\$1.00
Prihajaj	—30
Pregovori, prilike, reki	—25
Pri Vrbčevem Grogi	—20
Prst božji	—20
Pariški zlatar	—25
Randevouz	—25
Revolucija na Portugalskem	—15
Semila	—20
Simon Gregorčiča poezije	—45
Stanley v Afriki	—26
Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	\$1.60
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Sveta noč	—20
Srečolovec	—20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Strelec	—20
Sanjska knjiga, velika	—30
Slovenski šaljivec	—35
Štiri povesti	—20
Tegethoff	—25
Turki pred Dunajem	—30
Trije rodovi	—50
Vojna na Balkanu, 13 zvez. \$1.85	—30
Zlate jagode, vez.	—30
Življenjepis Simon Gregor-čiča	—50
Življenje trnjeva pot	—30
Znamenja štirih	—30
Za kruhom	—20
Z ognjem in mečem, 7 zvez. \$2.00	—30
Zivljenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75
SPILMANOVE POVESTI:	
1. zv. Ljubite svoje sovraž-nike	—20
2. zv. Maron, krščanski deček	—25
4. zv. Praški judek	—20
6. zv. Arumagan, sin indij-skega kneza	—25
7. zv	

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljivo pošliti Mr. John Jageru. Vsaka vplačana svota bude potrjena po blagajniku in razglašena slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige! Tem tajnikom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Pravil in raznih drugih tiskovin Liga do danes še nima. Za vsa nadaljna pojasnila tičočja se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR!

Pravila Slovenske Lige homo začeli razpošiljati tekoči teden. Delo je bilo nekoliko zastalo, ker nismo dobili pravočasno odgovora od vseh delegatov. — Tajniki podružnic naj nam sporoče, koliko iztisov potrebujejo.

Uredništvo.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Imenovanje v armadi. Poročnik Josip H. Lovornik pri ljubljanskem štacijskem poveljstvu je bil 1. novembrom lanskega leta imenovan za nadporočnika.

Padli slovenski vojniki. Iz zasebnih pism zdravnik dr. Demšarja je posneti, da so v bojih od 21. do 25. marea padli naslednji vojniki 7. lovskega bataljona: Gašpar Luznar (Dražgoše, Selca), Anton Kristan (Bled), Ant. Gerkmann (Tunjee, Kamnik), Fran Jakuš (Boštanj), Josip Gros (Črakišče, Kranj) in Josip Zupančič (Križ pri Litiji). — Dalje sta padla na bojnem polju: nadporočnik Ignacij Hočevar iz Kamnika in generalnostabni podpolkovnik Hugo baron Pittreiech, sin bivšega vojnega ministra, ki je rojen v Ljubljani.

Ranjeni slovenski vojniki. Ranjen je bil 24. marea v Karpatih od šrapnela e. kr. stabni narednik Alojzij Cenar, domobranskega pešpolka št. 27. Nahaja se v Ljubljani v bolnici belgijske vojašnice. Ranjen je v desno stegno. Bil je 7 mesecev v bojnih vrstah. — Ranjen je bil 24. marea v Karpatih bančni uradnik v Trstu, sedaj enoletni prostovoljec pri topničarskem polku št. 7, Anton Vovk, iz znane rodne Vovkove na Bledu. Leži sedaj v bolnici v Moravskih Hranicah. — Stotnik Josip Jaklič, poveljnik bataljona združenih kolegarskih oddelkov, je bil ranjen na severnem bojišču. Jaklič je bil od začetka vojne neprenehoma v fronti. Zdaj se zdravi v Ljubljani.

V ruskem ujetništvu. Iz Namangana ob Sir Darju v Turkestanu se je oglasil rezervist ljubljanskega polka alpincev Martin Vrstič. Ujet je bil 27. decembra v Galiciji. — Seznamek izgub št. 151 z dne 29. marea: rezervni poročnik 95. pehotnega polka Ciril Premrl, doma iz St. Vida v postojnskem političnem okraju, ujet na Ruskem.

Pogreša se Ivan Turšič, rezervist 27. domobranskega pešpolka, 12. stotnije, iz Ljubljani. Zadnji krat je pisal svoji ženi, ki dela v tobačni tovarni, dne 29. septembra. Odsel je s 1. maršbataljonom na severno bojišče. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Smrt Prešernove osebnosti. V Ljubljani je umrla gospodična Justina Kristina Laurinova v visoki starosti 88 let. Rojena je bila dne 17. septembra 1826 v Ljubljani. Njen oče Josip Laurin je bil apelacijski svetnik, pozneje avstrijski sodni predsednik v Milanu (v sedanjih Italiji). Pri svetniku Laurinu je bil v Ljubljani za domačega učitelja pesnik Fran Prešeren, pokojnjica je bila torej Prešernova učenka. Laurinova

prva žena je bila teta Julije Primčeve, Laurin je umrl leta 1848. v Milanu, baje iz razburjenja in žalosti, ker so njegovi poitalijanečni sinovi z Italijani vred revoltilali in celo streljali v hišo, koder je ležal bolni oče. Druga Laurinova žena je pozneje kazala še kroglice, ki so jih nabrali v sobi. Vse to pripoveduje o Laurinovi Prešernova heči, gospodična Ernestina Jelovškova, v svojih spominih na ovekovečenega očeta. Truplo pokojne gospodične Laurinove je bilo prepeljano v Soru, odkoder Laurinovi nabirajo izvrato. Njen najbližnji sorodnik je neki Josip Laurin, ki živi v Italiji in je Italijan.

Umrl je v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 28, Josip Fortuna, gostilničar in delovodja državne železnice v pokouju. — V Ljubljani je umrl Oton Schmidt, uradnik Kreditnega zavoda v Ljubljani, po daljšem bolehanju. V pokoj je stopil profesor in slovenski pisatelj Ferdinand Seidl v Gorici. Preselil se je v svoj rojstni kraj Novo mesto.

ŠTAJERSKO.

Oče in sin sta se sešla na bojišču, 49letni posestnik Fran Kožuh iz Št. Lenarta v Slov. goricah se je prostovoljno javil k vojakom. Njegov sin se je nahajal na severnem bojišču od začetka vojne. Na lastno prošnjo so uvrstili očeta v decembra v vojno stotnijo mariovskih polka. Te dni je pisal oče, da je prišel s svojim sinom pri D... med nekim spopadom skupaj. Veselje ni bilo dolgo, ker je kos šrapnela zadel sina na prsi. Oče sam je obvezal za silo sina, ki so ga prenesli na obvezovališče, oče se je pa vrnil v bojno črto.

Pogrešajo se sledeči vojaki iz severnega okraja: Kladnik Josip, 87. pešpolk, 6. stotnija; Kač Anton, korporal, 26. dom. polk, 2. stotnija; Kajtna Josip, 26. dom. polk, 4. stotnija; Abram Ivan, 26. dom. polk, 3. maršstotnija; Repar Fran, 26. dom. polk, 1. stotnija; Oevirk Ludovik, 3. ernovojniški polk, 3. stotnija; Suhodolčan Martin, 87. pešpolk, 5. stotnija; Šoln Fran, 87. pešpolk, 11. stot.; Kozole Matija, 87. pešpolk, 11. stot.; Fakin Miha, 87. pešpolk, 14. stot.; Rahne Ivan, 17. pešpolk, 3. stot.; Ojsteršek Ivan, 17. pešpolk, stotnija neznan; Zvegljič Pavel je šel k dragoncem v Slov. Bistrico, več ni znano. Žene in starši navedenih so že povpraševali na vseh mogočih mestih, pri Rdečem križu, pri pristojnih polkih, v Švici itd., pa vse je bilo brezuspešno.

Učiteljstvo v armadi. Kakor poročajo graški listi, služi sedaj pri vojakih 711 učiteljev iz Štajerske, in sicer 489 iz nemških in 222 iz slovenskih šolskih okrajev. Od

nemških učiteljev jih je padlo do sledj 14, 34 je ranjenih, 15 ujetih in pogrešanih so 3. O izgubah iz vrst slovenskega učiteljstva na Štajerskem doslej ni podatkov. Umrl je v Mariboru ernovojniški rekrut 26. domobranskega polka Simon Kvas. Okrog 550 mož in mladeničev je iz Celjske okolice šlo doslej na vojno; padlo jih je po neki sestavitvi, ki pa ni povsem natančna, doslej 20, ujetih je do 30, ranjenih pa do 50.

Uporaba vojnih ujetnikov. V Müurzusehlagu bode delalo 200 ruskih ujetnikov vodovod; v Graden jih rabijo v usnjarni Riech in pri stavbnem podjetju Eustaehio.

Krušne listke so vpeljali z 11. aprilom v Graden. Mesto so razdelili za preskrbovanje prebivalstva s krušnimi listki v 42 okrajev.

Oprostilna sodba. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je te dni vršila razprava proti upokojenemu nadučitelju in običnemu tajniku v Podgorcah Ivanu Kosiju radi zločina po 305. k. z. Ker pričje niso mogle v celoti potrditi obtožbe, je bil Kosi oproščen.

IZ pošne službe. Trgovski minister je imenoval pošnega praktikanta Petra Marcha v Mariboru za pošnega asistenta.

Požigalka? Iz Vranskega poročajo: Zapri so posestnika Josipinu Šuster, ker je osumljena, da si je sama zažgala hišo. Hotela se je na ta način nad svojimi upniki znositi, ker so jo hudo tirjali.

V pokoj je stopil davčni nadzornik V. Horak v Slov. Bistrici.

Poskušeni samomor. Iz Gaberja pri Celju poročajo: Delavec Grell si je prezal z britvijo žile na vratu in rokah. Spravilo so ga nezavestnega v bolnišnico.

Sleparska agenta obsojena. 19-letni v Celju rojeni stavbeni tehnik Ivan Kodermann je v družbi z Rudolfom Čihalom potovalo po Spodnjem Štajerskem, Koroškem in Tirolskem za graško trdko Strecker in praško trdko Santossa. Pri naročbah sta neopravičeno zahtevala od strank predplačila, ki jih potem nista dala v račun ali pa naročili trdkama sploh naznanila nista. V Švici in na Tirolskem je Kodermann izvršil več drugih golfulji in tatvin. Za vse skupaj ga je sedaj mariborsko sodišče obsodilo na osem mesecev ječe.

Novi naredba. Štajersko namestništvo je izdalo sedaj naredbo, s katero hoče omejiti uživanje žganja. Da take naredbe ne žaležejo dosti, je znana stvar. Edina pot, odpraviti alkoholizem, ki je sicer državnim in deželnim blagajnam donosal lepe dobičke, pa je prebivalstvo fizično in moralno uničeval, je popolna prepoved žganjetoča.

Zvišanje dež. doklad. Sklep deželnega odbora, da se zvišajo deželne doklade za 10%, je dobil sankcijo. Dosedaj je stala vlada vedno na stališču, da je za zvišanje deželnih doklad neobhodno potreben sklep celega deželnega zbora. Zato je zadnja leta tudi konsekventno odklanjala predložiti cesarju v odobrenje ponovne sklepe češkega deželnega odbora, ki se je hotel z zvišanjem deželnih doklad izogniti posledicam nemške obstrukcije v češkem deželnem zboru. Sedanje izredne razmere so povzročile, da je vlada svoje stališče v tem vprašanju spremenila. Kakor poročajo, hoče sedaj tudi moravski deželni odbor zvišati doklade za 10%.

KOROŠKO.

Pogumna slovenska kmetica. "Kärntner Tagblatt" poroča: V Celovec je prispela neka kmetica s Kranjskega, ki se je povrnila s severnega bojišča. V skrbeh za svojega moža, se je napolila vrljeznega nevedna na bojno polje, kjer je svojega Janeza tudi srečno našla. Ta se je naravno silno začudil, ko je stopila predenj, obložena s klobasami, prekajenim mesom in drugimi domačimi dobrotami. Vesela, da je našla moža živega in zdravega, se vrača vrla kmetica v domovino.

Mleko. V Beljaku in okolici prodajajo mleko po 28 vin. liter.

PRIMORSKO.

Padel je na severnem bojišču Anton Lukež, vojak 7. lovskega bataljona (Pican, Pazin).

V ruskem ujetništvu. Oglasil se je svoji soprogi iz Rusije korporal Josip Hvala s Ponikev na Tolminkem. Nahaja se v azijski Ru-

siji v Turkestanu. Služil je v Galiciji pri 97. pešpolku ter bil tam ujet na sveti večer. Piše, da se mu dobro godi. Njegova dopisnica je dospela v 55 dneh iz Rusije.

Pogreša se Fran Prele, pešec 97. pešpolka, 2. stotnije, doma v Bujah, pošta Košana, ki je dne 8. januarja zadnjkrat pisal svojim staršim iz Karpatov. Od istega časa ni nobenega glasu od njega več.

Umrl je v Koprivi na Goriskem posestnik Andrej Žvab, star 67 let.

Novice iz Trsta. Poseben odbor zvedel malih trgovcev v Trstu je izdelal tri spomenice, v katerih je pojasnjen sedanji položaj malega trgovanja. Ta položaj je tako težak, da se glasom teh spomenic množe falimenti, da trgovalci opuščajo svoje kupčije in da se je bati še mnogo novih falimentov.

Namestništvo je sklenilo, da za enkrat ne vpelje krušnih kart, pač pa pozivlja prebivalstvo, naj se natančno ravna po predpisih glede porabe kruha in moke. Ob enem namestništvo nalaga občanom, prodajalcem, pekomi in konsumnim združenjem, da pomagajo pri tej ureditvi in store vse potrebno, da bo prebivalstvo dobivalo in uživalo kruh, moko in koruzo samo v predpisani množini.

Tržaška "Edinost" poroča: Dočim se je mleko že pred kratkim v Trstu prodajalo po 36 do 40 vin. liter, se je te dni zopet podražilo in se prodaja povsod po 44 vin. liter. — V Trstu so neznanzi zlikovci ukradli iz prodajalne Andreja Masete kar za 1700 kron različnega prekajenega mesa.

Propagator evangelijskih nauk. Iz Opatije poročajo: Že nekaj dni se nahaja v Opatiji neki Simonšek, o katerem nekateri trde, da je propagator evangelijskih nauk, dočim pravijo drugi, da širi neko novo vero, ki temelji na sv. pismu, a ne priznava nobene cerkve in nobene dogme. Ta Simonšek je na svojem stanovanju čital in tolmačil sv. pismo in je za marsikoga pridobil za svoje nauke. Oblasti so ga že pozvale na odgovor, toda oblast ni našla, kakor pravijo, nobenega povoda, da bi postopala proti njemu, ker ni zakrivil ničesar, kar bi nasprotovalo zakonu. Toda nekdo je le pazil na njegovo delovanje in skušal preprečiti, da bi se razširili njegovi nauki. Te dni zvečer se je namreč zbrala pred Simoniškovi stanovanjem množica ljudi, ki je jela metati in njegovo stanovanje kamenje in ga psovala. Simonšek je moral pred razjarjeno množico skrivaj pobegniti in se še dosedaj ni vrnil. Policija je morala pred njegovim stanovanjem napraviti red in pomiriti razjerenjo množico. O tem slučaju se v Opatiji mnogo govori.

Novice z Reke. Na Reki je umrla soproga tamšnjega posestnika Frana Jagodnika. Jagodnik je Slovence. — Na Reki je bil obsojen na pet let težke ječe že dvajsetkrat kaznovani Ivan Zehal iz Kranja, in sicer zaradi sedmih tatvin. — Na reškem trgu je vsak dan izredno veliko rib, večinoma sardel, ki so po 24—32 vin. kilogram. Te dni so bile sardelice celo po 8 vin. kilogram. To je prava sreča za široke ljudske sloje, ki si lahko do sita privoščijo priljubljeno hrano. Rečanke pravijo: "Dokler imamo ribice, se ne bojimo lakote." — Na pegastem tifusu so na Reki nanovo obolele štiri osebe: vojaki Štefan Tampus, Ivan Edelmayer, Ivan Bifka in železnikar Szgyart. Vojaki so došli iz Vinkovce, železnikar pa iz Budimpešte. — Na Reki je bil obsojen ekonom glavnega pošnega urada Aranyas, Madžar, ker je pomeveril in lahkomiselno napravil 10,000 K. Obsojen je bil na 2½ leta težke ječe.

DALMACIJA.

Dijaki kot poljedelci. Dubrovnika občina je sklenila nasaditi takozvano Gospino polje s krompirjem. Ker primanjkuje delavcev, so učne oblasti odredile, da naj dijaki višjih razredov dubrovnike gimnazije obdelajo polje. Mostrovičeve skulpture in sohe. ki so se nahajale že od lani v Splitu, kjer je hotel slavni umetnik prirediti razstavo svojih del, se prepeljali te dni na neki italijanski ladiji v Italijo.

HRVATSKO.

Smrt stoletne starke. V Zagrebu so pokopali najstarejšo ženo v mestu, Katarino Matis. Rojena je bila 15. februarja 1815, torej stara nad sto let. Bila je vdova zagrebskega lekarnarja Matisa, ki

je za časa madžarske revolucije leta 1848. šel s hrvatskimi četami na bojišče ter v boju padel.

Umrl je v Zagrebu Bogdan Aush, lastnik boštjanske graščine ob Savi.

Orne kece so se pojavile v Osijeku. V mestu je obolela ena oseba, v okoliših visi Tenje pa sedem.

Ustavljen list. Hrvatska vlada je ustavela glavno glasilo starčevičanske stranke prava "Hrvat", baje radi ogrožanja državnih interesov.

"Školjka". Kakor javljajo zagrebški listi, pripravlja kr. zemaljsko kazališče v Zagrebu vprizoritev Kraigherjeve drame "Školjka".

ZAHVALA.

Najskrenejše se zahvalujem J. S. K. Jednoti za točno izplačilo smrtnine po moji pokojni soprogi Matildi Jakopič. Tem potom se tudi zahvalujem sorodnikom in rojakom v Pueblo, Colo., ki so jo obiskovali v bolnišnici za časa njene bolezni.

Canon City, Colo. Fr. Jakopič, zaljučoi soprog.

Rada bi seznanila za naslov JANEZA GAŠPERŠIČA. Pred enim letom se je nahajal v Barbortonu, O. in potem je neznanu kam odstopal. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam javi. — Ivana Klump, 232 Center St., Barberton, O.

Poročilo iz Ljubljane.

Ravnokar smo prejeli novo, zalogo knjig od sedanje vojne v slov. jeziku kakor tudi vojne razglednice. Kdor jih hoče imeti, naj se nemudoma naroči:

- Imerik novih knjig: Vojna knjiga v slov. jez. . . . 50c. Vojne razglednice, 5 kom. . . . 25c. Kažipot Amer. Slovenkam \$1.00. Carjevič Rudolf 30c. Veliki vsevedež mag. zb. . . . 50c. Zdravilna knjiga N. Zdravila 75c.

Kdor vse te knjige naroči skupaj, jih dobi vse za tri dolarje. Naročajo se samo pri: SLOV. KNJIGARNA, 535 Washington St., Milwaukee, Wis.

HARMONIKI

"Kdo katkokratko vrti in odločen" pripravljane po najnižjih cenah, a še trpkane in nezgodno. V poplavo nase vsake urode odtje ter sep nad i let sukaj v tem poletu in sedaj v vsom tem lastnem domu v pozavse vnanem vranjke kakor vse druge harmonike ter računam po delu katkokratko vsake urode sadalniti vranjke

JOHN WENZEL, 617 N. 62 St., Cleveland, Ohio.

FARME v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte prej, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šest let in je v njej kupilo farme že 450 slovenskih in hrvaških družin. Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo biologovanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našem človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to s majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastoj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite: The James W. Good Company, Dep. 54, Ashland, Wis.

OGLAS

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevce 4½ gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je vstet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel. S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

IZŠEM SLUŽKINJO za pomoč v kuhinji. Plača od \$25 do \$30 na mesec. Katero vesel, naj se oglasi na naslov: Louis Slack, Leadville, Colo. Box 972, (1-7-5)

POUK V ANGLEŠČINI! To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kje je moj brat FRANK DEBEVC? Prosim, če kdo ve, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. Jaz sem smrtno nevarno bolan in bi mu rad nekaj sporočil. — Mat. Debevc, Box 264, Forest City, Pa. (3-5-5)

Za farne v slovenski novi farmerski naselbini v Michiganu in Wisconsinu, obrnite se, predno drugje kupte na JOHN LANICH, Leadville, Colo.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK! "IZVRSTNO" Tako se je se vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrijete in glavno je to, da se ne morete rautiti. Najbolj v rabi so aparati, kot ga vidite na sliki, stane samo \$1.00 s poštnino. V hčni usnjati skatliji je poleg aparata tudi sedem najfinjših klin, ki so izdelane iz najboljšega jekla. Denar pošljite po Postal Money Orderu ali gotov denar v registriranem pismu. Naroča se pri: Alois Adamič & Co., P. O. Box 1581, New York, N. Y. PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

"KRACKERJEV" BRINJEVEC je najstarejša in od zdravnikov priznana kot najboljša sredstvo proti notranjim boleznim. Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenice \$6.50 12 steklenice 13.00 V ZALOGI IMAMO tudi čist domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji. Naše cene so sledeče: Tropinjevce per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00 Silovitiz per gal. \$2.75-\$3.00 Tropinjevce zaboj \$ 9.00 Silovitiz zaboj \$13.00 "66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj . . . \$11.00 Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c. Catawba in Delaware per gal. 75c.-80c. Za 5 in 10 gal. posoda računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo. The Ohio Brandy Distilling Co., 6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Najmodernejša TISKARNA "GLAS NARODA" izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah. Delo okuzno. Izvršuje prevode v druge jezike, Unijsko organizirana. Posebnost so društvena pravila, okretajice, pamfleti, ceniki itd. Vsa naročila pošljite na: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER-NEW YORKU ANTON BURGAR 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PRESKRBUJE vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrevljanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisatelj Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

Prvo poglavje.

V SOLNČNEM SVITU.

— Rohan, Rohan! Ali me ne slišiš? Čas je, da greva. Pojdi, pojdi. Strah me je pogledati dol k tebi. Ali ne boš prišel gor, Rohan? Glas, ki kliče te besede, se izgublja v morskem zalivu, ki polni modrikasto praznino spodaj. Izgublja se daleč spodaj med gostolejnim nestetih, mračnih novorojenih ustie. Dočim se pa mračna govornik, ker čuti, da ga prijemlje ometica, prihaja od spodaj navzgor človeški glas, čist a slaboten kot glas z morja, ki izpodjeda in obliva čeri iz rdečega granita tisoč črveljev globoko.

Solnce zahaja tam daleč odstran vodovja, zahaja z zadnjim zlatim žarkom tja med skrivnostne Hesperide in njegova slepeča svetloba prihaja po vodi, dokler ne obstane od raztrih bretonskih pečinah, razsvetljujoča in oživiljujoča vsak pomol, vsak izrastek. Kratka trava in zeleno grmičevje je videti kot smaragd. Največ luči pa pada na čer, ki moli naprej v prepad in krog katere je pritrjena močna vrva.

Prav ob tej čeri, v polnem svitu zahajajočega solnea, stoji mlada deklica ter kliče nekoga, ki se nahaja daleč spodaj.

Solnčna luč ji sveti v obraz ter ji jemlje vid, dočim poljublja lahna sapica z morja njena lica.

Sodeč po temni polti bi jo človek smatral za hčerko kakega ciganskega plemena. Taka temna polt pa je kaj običajna med kelt-skimi ženami na bretonski obali. Njene velike oči pa niso črne kot one cigank, temveč modrikasto-sive. — one mistične barve, ki more biti v veselju in ljubezni krotka kot nebo, a mrka kot smrt v ljubosumnosti in jezi. Onemu, ki zre dolgo v te oči se razkrijejo čudovite globine strasti, obvladavanja samega sebe in ponosa. Deklica je vitka in lepe postave; majhnih rok in nog. Ko bi bilo njeno lice malo manj rožnato, njeni roki malo bolj beli in njen korak malo manj elastičen, bi bila rojena gospa.

Ravno osemnajst let je danes, ko je prišel njen oče domov z uspešnega ribolova ter izvedel, da mu je rojena hčerka, prva za štiri sinovi. Obraz deklice je še vedno poln mladostnega čara, obraz deteta, ki ne misli na ničesar slabega.

Zenska je, a še vedno otrok. Gotovo pa je, da ne osvetljuje solnce, ki poljublja v tem trenutku skoro vsak dekličji obraz v vsaki vasi na razdaljo sto milj ob tej viharni obali, nobenega sladkejšega obraza.

Kot kraljica Berta davnih dni nosi tudi ona v roki preslico, a niti kraljevska obleka bi ji tako ne pristojala kot ji stroga, a slikovita noša bretonskih, kmečkih deklic — priprosta bela avba, modro krilo, obrobjeno z rdečim trakom, lep predpasnik, posejan z vžitimi cvetkami, steznik, okrašen z molkom in svetlinico Naše Gospe; konečno slovti "s a b o t s" ali coklje.

— Rohan, Rohan!

Srebrnočist glasek, ki se izgublja v zamolklem šumenju spodaj. Deklica je položila poleg sebe preslico ter sezula coklje. Nato se je vrgla na tla, prav ob robu pečine ter zrla v prepad. Pri tem se je oprjemala vrvi, ki je bila pritrjena na skalo.

Napol poti v prepadu spodaj je oseba, ki je deloma visela na vrvi, obrnila obraz navzgor ter se nasmehnila.

Deklica je videla za trenutek obliko, ki je visela pod njo v prepadu, obdana od oblakov morskih ptic. Videla je zaliv in kot steklo mirno morje. Nato se ji je nenkrat zavrtelo v glavi in zaprla je oči, dočim je nalahno zakriknila. Od spodaj je bilo čuti bodreč smeh. Ojunačila se je in še enkrat pogledala v prepad.

Kaka globočina! Zopet se ji je zavrtelo, a polagoma je postalo v glavi mirno in tedaj je videla vse razloženo. Njene oči pa so počivale le na enem predmetu. — Ne na granitnih skladih, med katere se je zjedalo morje; ne na samotni "Igli Gurlana", velikanskem monolitu, ki je stal več sto metrov daleč v morju; ne na samotnih skalah, kjer so sedeli veliki galebi, ki so bili videti iz daljave kot mušice; ne na dolgi vrsti zelenih kormoranov (vrsta morskih ptic), ki so počivali po celi dan trajajočem ribarjenju; ne na morskih psih, ki so plavalji po temnozelenih tolmunih daleč spodaj; ne na samotnih ribiških čolnih z rdečimi jadrji, ki so se zibali kako miljo od brega na morju. Vse to je zazrla za trenutek kot v steklu čarovnika. Nato je vse izginilo in ostala je le še ena slika: — spretni, neustraheni človek pod njo, ki je plezal po navpičnih skalah kot koza, ki se je zibal v zraku ter le redkokdaj rabil pomoči vrvi, dočim je z rokama pobiral jajca morskih ptic.

Nogi ptičarja sta goli in prsti večkrat trpe, kadar stopi na oster rob skale. On pa se ne zmeni za to ter pleza kot da se ne zaveda nevarnosti. Ako se je pa zaveda, najde v tem poseben užitek.

Naravnost razburljivo je gledati ga pri tem delu. Razoglav je. Njegovi lasje zlatorjave barve mu vihrajo do ramen in kadar mu zanesne vetrič šop las v obraz, strese z glavo ter jih vrže za tihnik. Njegova glava je slična oni leva: vrat, čeljust sta levja, in oči, tudi tedaj kadar se bleste, imajo čudoviti, v daljavo izgubljeni, vizijonarni pogled kralja živali. Njegova postava, dasiravno gibčna, je orjaska. Pa saj je vendar iz rodovine Gwenfern in odkar pomnijo ljudje, ni bilo še nobenega Gwenferna, ki bi meril manj kot šest črveljev. Oproščene obleke in izpremenjen v kamen, bi lahko predstavljaj Herkula: — tako širokih pleč je. A tudi v njegovi sedanji obleki, obstoječi iz temnomodre srajce, odprte pri vratu, pestrobognejga pasu ter hlače-dokolenk, izgleda kot junak.

Svoj posel opravlja z umeno. Pri pasu ima pritrjeno mrežo, skoro napolnjeno s peščenobarvnimi jajci.

Solnce pada vedno nižje in njegovi žarki postajajo vedno bolj slepeči, ko padajo na rdeče skale. Ptičar je dvignil pogled ter zapazil skozi oblak ptie temnorjavi obraz deklice, ki je zrla navzdol proti njemu.

— Rohan, Rohan! — je zopet zaklicala.

Zamahnil ji je s palico, se nasmehnil ter se pričel pripravljati, da spleza navzgor.

— Že prihajam, Marcela! — je zaklical.

In skozi poletajoči sneg ptičij peroti je prihajal, dokler ni bil ta sneg pod njegovimi nogami in ne več nad glavo. Deloma s pomočjo vrvi, deloma s krivcem svoje palice je plezal naprej z rokama in nogama, skakal s pomola na pomol in prihajal vedno višje. Včasih je izgubil tla pod seboj, ker se je odkrušil kosček skale. V tem trenutku je visel s celo težo na vrvi. Malo obledel je, a ne iz strahu, temveč vsled razburjenja. V glavi se mu ni zavrtelo. Mirno je gledal navzgor in nizzol ter poznal vsak korak svoje poti. Videti je bilo, da se pomika naprej počasi, z naporom, a njegovo plezanje je hitreje kot je videti očesu in v par minutah se je vspjel preko naprej štrleče skale ter stal na ravnini poleg deklice.

Očesu se je takoj odprl pogled na pokrajino za skalovjem. Oblačna iztočna stran je bila zakrita z meglami in različno je bilo videti pred tem ozadjem zelene griče, sveže razorana polja, gručne dreves, med katerimi so se skrivale hiše.

A vse, kar je videl v tem trenutku, je bil temni obrazček in svetle oči, ki so se ozirale vanj, polne ljubezni.

— Zakaj si tako drzen, Rohan? — je vprašala v mehkem bretonskem narečju. — Ako bi se odtrgala vrva, če bi se izmotala zadruga če bi omedlel! Gildas in Hoel, oba pravita, da si neumen. St. Gurlan pečine niso ustvarjene, da bi plezal človek po njih!

Drugo poglavje.

ROHAN IN MARCELA.

Plezati, kjer ni še nikdar poprej plezala človeška noga, leži po strmih pečinah, kjer je bilo redko videti celo kože in ovce, poznati skrivne prostore, ki so bili znani le orlom in jastrebov, to je bilo veselje in slava v življenju tega moža. Bil je zanos, da deli življenje letelih, plavajočih in drugih životinj. Plaval je kot riba, plezal kot muha in da je bilo veselje popolno, se je lahko dvigal v višine kot lahkokrila ptica.

Vsi kmetje in ribiči v Kromlaix so tudi plezali, a nikdo ne doseže njegove hladne višine drznosti. Rohan Gwenfern gre pokonec, kjer bi drugi ptičarji dasiravno izurjeni, plezali po vseh štirih. Tekom svojega življenja je parkrat grdo padel, a to ga je le še vspodbujalo k novim naporom.

Prišel je kot otrok, ko je pasel med temi pečinami ovce in kože. Počasi se je bil seznanil z vsako skalo ob tej obali, polni viharjev. Celu v možkih letih, ko se je pridružil svojim tovarišem pri ribolovih na visokem morju, je še vedno ohranil svojo prejšno strast za pečine in skale. Dočim so drugi posedali ob zalivu ali pred vrati hiš, dočim so zopet drugi popivali v gostilni ali ležali leno med mrežami, je hodil Rohan po kaki veliki katedrali, katere niso zgradile človeške roke ali prodirali z bakljo v roki v temne dupline, kjer so dojile morske psice mladice. Kadar je plaval, je bil njegov cilj sipina kormoranov ob vnožju "Igle Gurlana." (Nadaljuje se).

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki na ših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užtkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotu pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spsal ljudje, ki se borijo za svetovalni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žnjo krizemsvetli učili vse narode....

Finančni minister Dunajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 60c.
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brijnjevci 12 steklenic za \$12.00
" " 4 gallon (sodeček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAZVANILLO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetrov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in sredo svečer od 8 do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj specijno maslo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se radi to maslo, zraslejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje. Enkor tudi moškim krasne brke in brado in nekoliko odpadati in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim. Rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurže oči, bradovico, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po očit in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.]

Obsega 11 raznih zemljevidov. na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prilježena za slovenski narod, s so-delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

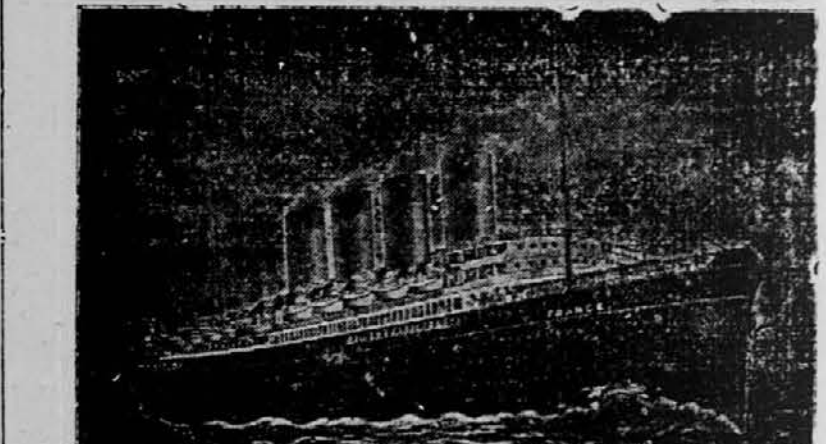
Cena v platnu vezana \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobi isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktno črta do Havre, Pariza, Svice, Inomesta in Ljubljano

Posltni parnik vsaj: "L'AFRODITE" na dva vtiška "LA SAVON" na dva vtiška "L'ALGERAINE" na dva vtiška "LA FRANCE" na dva vtiška

Ekspresni parnik NEJ

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Posltni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristaniša New York 87. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do ljubega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljkatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljkatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.